

Magyar elnökségi prioritások sikerei az EP-ben

A Policy Solutions elemzése a magyar EP-képviselők 2011 februári munkájáról

Ahhoz, hogy a viharosra sikerült kezdés után a magyar soros elnökség 2011 első felét sikerként tudja bemutatni majd a magyar közvéleménynek, néhány elnökségi prioritás tekintetében eredményeket kell tudnia felmutatni. Ehhez került közelebb februárban Magyarország két, számára kiemelt fontosságú kérdésben: a Duna-régió Stratégiáról és a Roma stratégiáról indított folyamatok is révbe érhetnek ebben a félévben.

Mindezzel összefüggésben 2011 február legnagyobb szakmai sikerét Járóka Livia érte el azzal, hogy az EP szakbizottsága elfogadta jelentését az európai roma stratégiáról. Ezzel jó esély mutatkozik arra, hogy még ebben a félévben pont kerüljön a kezdeményezésre, és Európa történetének első, a cigányság helyzetét komplexen kezelő stratégiája még a magyar elnökség alatt megszülessen.

A Duna-régió Stratégiával kapcsolatban Deutsch Tamás kezdeményezésére született támogató állásfoglalás, melynek támogatói között volt - a teljes néppárti magyar képviselőcsoport mellett - a szocialista Tabajdi Csaba és az MDF-s Bokros Lajos is. Az év második hónapját a magyar képviselők számára három fő politikai téma határozta meg: a magyar médiatörvényről szóló vita folytatása, az európai élelmiszerárak emelkedése és a kontinens foglalkoztatottsági helyzete. A három ügy közül is egyértelműen kiemelkedett a médiatörvény körüli vita: míg több fideszes képviselő is megalapozatlan, politikai indíttatású támadássorozatnak minősítette a baloldali és liberális frakciók felől érkező összütet, addig a szocialisták a médiahatóságok ellenzéki tagjait hiányolták.

Szakupolitikai munka tekintetében nagyon aktív hónapot zárt Óry Csaba: a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság öt, a 2009-es pénzügyi évi programokkal kapcsolatos véleményét is ő nyújtotta be.

A jobbkios képviselők közül Morvait is túlszárnyalva, 11 alkalommal szólalt fel Szegedi Csanád. Szegedi bár az elmúlt másfél évben összesen egy darab írásbeli kérdést tett csak fel az Európai Bizottságnak, februárban egymás után hatot. Ezek többségében azt próbálja kikényszeríteni az EU végrehajtó szervétől, hogy a médiatörvény mellett/helyett olyan kérdésekkel foglalkozzon, mint a szlovák nyelvtörvény vagy a Benes-dekrétumok kérdése.

A magyar EP-képviselők politikai munkája

Ahhoz, hogy a viharosra sikerült kezdés után a magyar soros elnökség 2011 első felét sikerként tudja bemutatni majd a magyar közvéleménynek, néhány elnökségi prioritás tekintetében eredményeket kell tudnia felmutatni. Ehhez került közelebb februárban

Magyarország két, számára kiemelt fontosságú kérdésben: a Duna-régió stratégiáról és a Roma stratégiáról indított folyamatok is révbe érhetnek ebben a félévben. Mindkét stratégiát elsöprő többséggel támogatták meg az EP-képviselők (előbbi esetében egy politikai állásfoglalásról, utóbbinál jelentésről volt szó), akik között több magyar képviselő is jelentős szerepet játszott. A Duna-stratégiát támogató állásfoglalás Deutsch Tamás kezdeményezésére született meg, és a teljes néppárti magyar képviselőcsoport mellett a szocialista Tabajdi Csaba és az MDF-s Bokros Lajos is a támogatók között volt. Deutsch kiemelte, hogy a 14 ország 115 millió állampolgárát érintő átfogó fejlesztési terv fő célja a foglalkoztatási helyzet javítása, aminek megvalósításához az eddig fel nem használt kohéziós pénzek átcsoportosítását tartja kulcsfontosságúnak. Az elsősorban zöld ügyekkel foglalkozó Áder János az ívóvízkészletek megóvásának lehetőségét látja a formálódó stratégiában, és hangsúlyozta, hogy a környezetvédelmi szempontoknak mindig meg kell előzniük az energiatermelési vagy vízi közlekedési szempontokat.

Az év második hónapját a magyar képviselők számára három fő politikai téma határozta meg: a magyar médiatörvényről szóló vita folytatása, az európai élelmiszerárak emelkedése és a kontinens foglalkoztatottsági helyzete. A médiatörvénnyel kapcsolatban négy frakció, a szocialisták, a liberálisok, a zöldek és a szélsőbaloldal közös határozatban kívánta elítélni a magyar kormányt és felhívni az Európai Bizottság figyelmét az ezzel kapcsolatos feladataira, de a határozatról szóló szavazást elhalasztották márciusra, így csak az előzetes vita került megrendezésre. A vitában Tabajdi Csaba főleg azt firtatta, mi indokolta, hogy az Orbán-kormány megszüntesse a korábbi médiatörvénynek a médiakuratórium paritásos, 50-50% kormánypárt és ellenzék által delegált tagokból összeálló összetételét. A delegációvezető sok külföldi képviselőhöz képest visszafogottan kritizálta a törvényt, és Illyés Gyula szavaival - „Mert növeli, ki elfödi a bajt” – próbálta elejét venni a „Magyarországra támadnak a szocialisták” témájú fideszes bírálatoknak.

Több fideszes képviselő is megalapozatlan, politikai indíttatású támadássorozatnak minősítette az ügyet, és a baloldali indítvánnyal szemben saját alternatív állásfoglalást is megfogalmaztak. Gál Kinga szerint az EP baloldali frakciói kettős mércét alkalmaztak Magyarországgal szemben és csak ürügyként használták a médiatörvény esetét a bírálatokhoz. Deutsch Tamás hiteltelennek nevezte a kritikákat és arra hívta fel a figyelmet, hogy az átdolgozott médiatörvénynek már „papírja lesz róla”, hogy megfelel az európai normáknak. Gyürk András csatlakozott a „rosszindulatú” támadásokat bírálókhöz, míg Pelczné Gáll Ildikó azt emelte ki, hogy szerinte a más országbeli képviselőket szándékosan megvezették, és ezáltal elérték, hogy „politikai bohacirkuszt” csináljanak az EP-ben. A jobbkos Morvai Krisztina a törvény egyik fő bírálójának, a szocialista német képviselőnek, Martin Schulznak tette fel a kérdést, hogy miért nem akkor szólalt fel, amikor „2002 és 2010 között az ön szocialista elvtársai a kormányban Magyarországon minden egyes kormányellenes tüntetést erőszakkal szétverettek”. Morvai az ülés alatt sms-ben tájékoztatta a sajtót arról is, hogy a „sírás szélén van”, mivel ekkor jelentették be az Európai Parlamentben, hogy Magyarország az Európai Bizottság kéréseinek megfelelően módosította a médiatörvényt. Bokros Lajos bár ebben a vitában nem szólalt fel, frakciója nevében állásfoglalási javaslatot nyújtott be, mely –

nyitott kapukat döngetve – felkérte az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg megfelel-e a médiatörvény az audiovizuális irányelv és az alapjogi charta passzusainak.

Amekkora volt a szembenállás a szocialisták és a radikális jobboldaliak között a médiatörvény vitájában, akkora volt az egyetértés az európai élelmiszerárak emeléséről szóló disputában. Tabajdi Csaba és Morvai Krisztina egyaránt ugyanazt a tényezőt, az árupiaci spekulációt nevezte meg az árrobbanás egyik fő okozójának. Morvai ráadásul alaposan meg is dicsérte a témával foglalkozó, Daniel Cohn-Bendit vezette zöld frakció jelentését. A fideszes Glattfelder Béla szerint egy működő gabonaintervenciós rendszerrel az élelmiszerpiaci válság is könnyebben kezelhető lenne.

A hónap harmadik fontos kérdésében, a foglalkoztatottságról szóló plenáris vitában Göncz Kinga a szociális partnerekkel történjen egyeztetés fontosságát emelte ki, míg Morvai képviselőtársnőjétől és az ülésen részt vevő Martonyi János külügyminisztertől arra próbált választ kapni, hogy az Európai Unió konkrétan hogyan fog munkahelyeket teremteni Magyarországon. A szocialista frakcióból Herczog Edit az európai kis- és közepes vállalatok helyzetéért aggódott, felszólalásában felszólította a témáért felelős biztost, hogy „ne hanyagolja el ezt a vállalkozói kört, hiszen ez a vállalkozói kör az, ami a megszorító csomagok után a legnehezebb helyzetbe kerülve próbál fennmaradni.” Herczog az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos vitában kijelentette, hogy sürgős felülvizsgálatra szorul ez az intézmény – példaként hozta, hogy azt az ír állampolgárt, aki 10 éve gázolt Magyarországon halálra két gyereket, csak most adta ki az ír bíróság Magyarországnak. Gurmai Zita is az Európai Bizottságnak címezte egyik felszólalását: a képviselőasszony felhívta az Unió döntéselőkészítő szervének a figyelmét, hogy munkáját átlátható módon, kiegyensúlyozott szakértői javaslatokra alapozza.

Februárban komoly mennyiségű politikai munkát végzett Szájer József, a Fidesz EP-delegációvezetője is, ám az nagyrészt a magyar alkotmányozás kapcsán történt. Az új alkotmány szövegezőbizottságának és a konzultációs testületnek tagjaként állandó volt Szájer jelenléte a magyar médiában. Egy alkalommal azonban a kormányt kritizáló megjegyzésével is a címlapokra került, amikor a melegelevonulás betiltása kapcsán azt nyilatkozta, hogy „bravó, sikerült újabb öngólt löni”. Szintén jutott belpolitikai szerep Surján Lászlónak, aki az abortusz körül kibontakozott alkotmányozási vitában hűtötte le a kedélyeket azzal, hogy kijelentette, a magzatvédelmi szabályok az új alaptörvényben sem változnak majd.

A hazai politikában is releváns üzenete volt Kósa Ádám és Óry Csaba közös közleményének, amelyben Kósa a fenntartható nyugdíjrendszer megteremtéséhez elengedhetetlennek tartotta a rokkantnyugdíjak felülvizsgálatát és a fogyatékkal élők számára a munkavállalási lehetőségek növelését. Óry szerint a munkahelyteremtés a fenntarthatóság kulcsa, a foglalkoztatási szint növelésén múlik Magyarországon és Európa más országaiban is az, hogy sikerül-e hosszú távon is finanszírozni a nyugdíjrendszert.

Szintén belpolitikailag érdekes volt Schöpflin György azon kijelentése, amely szerint egy olyan kis országnak, mint Magyarország előnyös lenne belépni az eurózónába – a kérdés itthon az utóbbi hónapokban már csak évtizedes távlatban merült fel. A fidesz külügyekkel foglalkozó professzora ezen felül – tőle nem szokatlan módon – a kelet-európai politikai fejleményeket véleményezte: Albánia esetében hideg polgárháborús viszonyokról, Oroszország tekintetében az európai kritériumoknak meg nem felelő jogszerről beszélt. A külügyi témákhoz februárban csatlakozott Surján László is: a kereszténydemokrata politikus az EU-tól arra a kérdésre vár választ, hogy eddig mit tett és a jövőben mit kíván tenni az Európán kívüli keresztényüldözésekkel kapcsolatban. Hankiss Ágnes pedig az Európai Rendőrákadémia jövőjéről tett fel kérdést – utóbbival kapcsolatban kiemelte, hogy új magyar vezetője alatt rendkívül pozitív folyamatok indultak el a szervezetben.

A jobbikos képviselők közül Morvait is túlszárnyalva, II alkalommal szólalt fel Szegedi Csanád. A felszólalások témáiban változatosak voltak: a székely autonómia támogatásától a megújuló energiaforrások fontosságáig számos témában beszélt egy-egy percet a képviselő. A másik radikális jobboldali politikus, Kovács Béla viszont csak egyszer jutott szóhoz, ekkor az albániai politikai helyzet - elsősorban a korrupció és a demokratikus rendszer gyengesége - miatt aggódott.

Februárban több EP-képviselő is negatív kontextusban szerepelt a magyar sajtóban. Bokros Lajosnak ismételten megüzente az Jólét és Szabadság Demokrata Közösség (volt MDF) elnöke, hogy adja vissza mandátumát, mert nem a párt értékrendjét képviseli, a képviselő azonban ezt visszautasította. A szocialista Göncz Kinga pedig a moszkvai kereskedelmi képviselőlet ingatlaneladásával kapcsolatban került az újságok címlapjára: a volt Külügyminisztert tanúként hallgatta meg a Központi Nyomozó Főügyészség.

A szeptember óta EP-képviselő fideszes Bagó Zoltán eddig egyetlen alkalommal sem szólalt fel plenáris ülésen, és februárban más hivatalosan dokumentált európai parlamenti aktivitása sem volt.

A magyar EP-képviselők szakmai munkája

2011 február legnagyobb szakmai sikerét Járóka Livia érte el azzal, hogy az EP szakbizottsága elfogadta jelentését az európai roma stratégiáról. Ezzel jó esély mutatkozik arra, hogy még ebben a félévben pont kerüljön a kezdeményezésre, és Európa történetének első, a cigányság helyzetét komplexen kezelő stratégiája még a magyar elnökség alatt megszülessen. Járóka egy másik szimbólikus előrelépést is üdvözölhetett: az EP-ben első alkalommal a holokauszt roma áldozatairól is megemlékeztek.

Óry Csaba nevéhez februárban rekordmennyiségű szakbizottsági munka kötődött: a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság öt, a 2009-es pénzügyi évi programokkal kapcsolatos

véleményét is ő nyújtotta be. Szintén aktív volt Pelczné Gáll Ildikó: a képviselőasszony számos módosító indítvánnyal vettette észre magát.

A szocialista frakciónak e hónapra nem jutott olyan jelentősebb szakpolitikai eredmény, melyről még ne számoltunk volna be az elmúlt hónapok során. Így mindössze néhány módosító javaslatot lehet kiemelni: Herczog Edit többek közt a szolidaritás alappal kapcsolatban indítványozta, hogy az Európai Bizottság figyelje, hogy a tagállamok azt a célnak megfelelően használják-e fel, Göncz Kinga pedig – számos más módosító mellett - az aktív időskor európai évére vonatkozó javaslatban kívánta megerősíteni, hogy 2012 a generációk közötti szolidaritás éve is lesz. Tabajdi Csaba egy GMO-val kapcsolatos javaslatához nyújtott be változtatásokat, éppúgy, mint a jobbkos Morvai Krisztina, aki több ponton szigorításokat javasolt az eredeti szöveghez képest.

Szegedi Csanád bár az elmúlt másfél évben összesen egy darab írásbeli kérdést tett csak fel az Európai Bizottságnak, februárban egymás után hatot. Ezek többségében azt próbálja kikényszeríteni az EU végrehajtó szervétől, hogy a médiatörvény mellett/helyett olyan kérdésekkel foglalkozzon, mint a szlovák nyelvtörvény vagy a Benes-dekrétumok kérdése.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői